

DET KONGELIGE SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Jernbanedirektoratet
Postboks 16 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1065-1

11. mai 2020

Bestilling av evaluering av økte kostnader på Follobanen

I Prop. 1 S (2019–2020) opplyste Samferdselsdepartementet at det ville sette i gang en evaluering av Follo-baneprosjektet, for å hente erfaringer som kan legges til grunn i beslutningsgrunnlaget for fremtidige store jernbaneprosjekter. Samferdselsdepartementet bestiller med dette en evaluering av kostnadsøkningene på Follobanen.

Jernbanedirektoratet har ansvaret for å inngå kontrakt med en uavhengig konsulent og skal følge opp arbeidet som konsulenten utfører. Sluttrapport av evalueringen skal overleveres departementet innen 1. desember 2020. Før rapporten leveres til departementet, forelegger direktoratet den for Bane NOR, slik at foretaket kan kommentere rapporten.

Follobanen er en del av InterCity-satsningen med dobbeltspor mellom Oslo og Ski, og nytt kollektivknutepunkt i Ski. Etter utbyggingen vil de reisende på strekningen Oslo-Ski enten velge direktetog via Follotunnelen, eller lokaltog på Østfoldbanen. Lokaltoget stopper på mange stasjoner, og bruker i dag ca. 22 minutter, mens reisetiden vil halveres ved bruk av den nye tunnelen.

Evalueringens hovedleveranse skal være en rapport som inneholder en gjennomgang av Follobane-prosjektet og en vurdering av kostnadsøkninger i prosjektet. En viktig målsetting er å bruke relevante funn og erfaringer til forbedringer i kommende prosjekter.

Arbeidet med kostnadsestimater for denne strekningen ble startet mens Jernbanedirektoratet og Bane NOR fremdeles utgjorde én enhet; Jernbaneverket. Evalueringen skal derfor gjennomføres av en part som ikke tidligere har vært involvert i prosessene. Det vil si at arbeidet skal utføres av en uavhengig konsulent som ikke har vært delaktig i prosjektplanleggingen. Direktoratet skal benytte relevante funn i arbeidet med å forbedre avtalerelasjonen med Bane NOR.

Evalueringens hovedfokus skal være på perioden fra gjennomført og godkjent KS2 og frem til siste varsel om risiko for endrete resultatmål (kost/ tid). I tillegg kan kvalitetssikrer ta med overordnede vurderinger om årsaker til kostnadsoverskridelser som har skjedd forut før KS2, dersom disse ansees relevante for hovedkonklusjonene.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Bane- og
planavdelingen

Saksbehandler
Anders Gram
Giskemo
22 24 81 18

Evalueringen skal bestå av følgende hovedleveranser:

Styringen av prosjektet:

- Vurdere i hvilken grad prosjekteierstyringen har lagt til rette for god rapportering om endringer i prosjektet og styring av kostnadsutviklingen.
- Om det har vært etablert et godt nok system for endringsledelse, hvordan endringer er dokumentert og hvem som har besluttet endringer.
- Om det har vært en systematisk plan for oppdatering av kostnadsestimater og vurdering av utvikling i usikkerhet.
- I hvilken grad er det innført systemer som gjør det mulig å avdekke og foreta proaktive handlinger og korrigeringer av hendelser for å redusere eller unngå oppståtte problemer som har påvirket resultatmålene (kost/ tid).

Kostnadsestimeringen:

- Sammenligne og synliggjøre utviklingen i estimatene over tid, og kartlegge årsakene til endringene. Herunder vurdere om det er endringer i inndata som medfører kostnadsøkninger eller om økningene skyldes endring i valg av løsninger, endret omfang eller andre grunner.
- Vurdere hvorvidt kostnadsestimatene har vært bygget opp etter anerkjente metoder for prosjektgjennomføring, bruk av relevante referanseprosjekter og priser, og om det har vært rett kompetanse og tilrettelegging av estimeringsprosessen. Vurderingen skal omfatte både arbeidet med basisestimat/grunnkalkyle og usikkerhetsanalyse.

Sammenligning av estimatene fra gjennomført KS2 til nåværende estimat:

- Kartlegge hva som har endret seg i estimatet fra gjennomført KS2 og frem til nåværende estimat.
- Kartlegge årsakene til at endringene har oppstått, herunder hva som har oppstått internt i prosjektet og hva som følger av krav utenfra.
- Klassifisere og analysere de viktigste driverne for kostnadsøkninger. Klassifiseringen kan eksempelvis omfatte endringer i priser/mengder, endringer i kvalitet og endringer prosjektets omfang.

Konklusjoner og anbefaling:

- Angivelse av forhold og erfaringer som bør gjøres annerledes i kommende prosjekter.

Konsulenten skal ellers stå fritt til å vurdere andre relevante forhold, og foreta de undersøkelser som anses nødvendig, innenfor den økonomiske rammen for oppdraget.

Med hilsen

Cecilie Taule Fjordbakk (e.f.)
avdelingsdirektør

Anders Gram Giskemo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Finansdepartementet